

úvod

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

Úvodní slovo

Známá britská antropoložka Judith M. Okely, která je čestným hostem nového čísla **Act Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni**, bojuje již řadu let za uznání a naslouchání menšinám, které jsou mnohými svými rysy nekompatibilní s povahou moderní západní společnosti, a jsou proto marginalizovány či stigmatizovány. Modernita se vyznačuje nesmírným homogenizačním potenciálem, to znamená, že vnucuje jednotný životní styl, architekturu, infrastrukturu, hmotné artefakty, estetické vnímání a postupně i myšlení. Exotická pestrost a lokální svéráz minulých staletí jsou eliminovány ve jméno globální standardizace a regulace. Postmoderní „světonázorová“ tolerance a pluralita posledních desetiletí se stále více jeví jako kouřová clona nebo „dialektická lest“ mající za cíl zakrýt plíživý nástup hegemonie uniformity v hmotném i duchovním světě. Dochází tak k paradoxnímu fenoménu: Tradiční komunity, které vzdorují výše zmíněným procesům modernizace, jsou v křesťálově průsvitném, hygienickém a sterilním moderním světě zviditelněny a označeny za „problém“. Identifikace a řešení tohoto „problému“ legitimizuje represivní strategie a ideologii modernity a v případě krize či neklidu poskytuje vhodného „obětního beránka“ pro vybití kolektivních destruktivních emocí, frustrace a agresivity. Většina článků v **Actech Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni**, které čtenář právě dostává do rukou, je věnována kultuře vzdoru a rezistence civilizací a společenství, které buď již patří minulosti (Rothova Střední Evropa), nebo se odmítají smířit se zánikem a hledají vhodný způsob adaptace na podmínky modernity (stoupenci zoroastrismu a sufismu). Jejich nezdolná existence téměř vybízí k parafrázi proslulého Tertuliána

výroku: „**Přežívám, protože je to absurdní.**“ Nebudeme zde opakovat klišé či fráze o tom, že vymizení zmíněných kulturních relikvů by představovalo ztrátu „pradávné moudrosti“ nebo cenného svědectví o „rozmanitých možnostech lidského bytí“. Uzavřeme úvodní slovo závěrem, že není rozumné podceňovat vitalitu a schopnost regenerace jakékoliv lidské společnosti, a že tvář budoucí civilizace může proto nabýt podoby zásadně se lišící od soudobých technokraticky zabarvených představ.

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

příspěvky

Lena Arava-Novotná
David Behenský a David Šanc
Daniela Blahutková
Daniel Boušek
Marek Dospěl
Otakar A. Funda
František Kalvas, Jan Váně
Dagmar Kolářiková
Daniel Křížek
Paulina Niechciał